

**XV MIĘDZYSZKOLNY KONKURS WIEDZY
TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZEJ
„WĘDRUJ Z NAMI ...” – 2022r.**

„Wędruj z nami bieszczadzskimi szlakami”

Jakub Halicki 7b

Szkoła Podstawowa Nr 18 z Oddziałami Dwujęzycznymi w Rzeszowie

Skąd nazwa Bieszczady?

Według legendy nazwa Bieszczady wzięła się od nazwy demona, który zamieszkiwał te tereny i razem ze swoimi pomocnikami uprzykrzał życie tutaj mieszkającym. Demon miał na imię Bies a jego pomocnicy – Czady, stąd nazwa Bieszczady. W Bieszczadach można uprawiać turystykę kwalifikowaną niemal we wszystkich jej formach, począwszy od turystyki pieszej górskiej, przez kajakową, kolarską, żeglarską, konną a na narciarskiej kończąc. Podczas wędrówek górskich turyści korzystają ze szlaków turystycznych, których znakowaniem i konserwacją zajmuje się m.in. PTTK. Wielką pomocą w planowaniu i realizacji wycieczek krajobrazowych są także różne przewodniki i monografie wydane przez wydawnictwo PTTK „Kraj”.

Plan wycieczki 3-dniowej

1 dzień:

- 🌲 Zameldowanie w hotelu – Zajazd Bieszczadzka Ostoja w Ustrzykach Dolnych (śniadanie i obiadokolacja)
- 🌲 Bieszczadzkie dreżyny rowerowe
- 🌲 Bieszczadzka Szkoła Rzemiosła w Uhercach Mineralnych
- 🌲 Muzeum Przyrodnicze Bieszczadzkiego Parku Narodowego w Ustrzykach Dolnych
- 🌲 Powrót do hotelu i obiadokolacja

2 dzień:

- 🌲 Śniadanie w hotelu
- 🌲 Szlak na Połoninę Caryńską z Ustrzyk Górnych do Brzegów Górnych
- 🌲 Cerkiew w Smolniku nad Sanem koło Lutowisk
- 🌲 Obiadokolacja w hotelu
- 🌲 Park Gwiazdnego Nieba „Bieszczady” – nocny pokaz astronomiczny
- 🌲 Powrót do hotelu późną nocą

3 dzień:

- 🌲 Śniadanie w hotelu
- 🌲 Szlak Bukowe Berdo z Mucznego
- 🌲 Pokazowa Zagroda Żubrów w Mucznej
- 🌲 Rezerwat Przyrody „Sine Wiry”
- 🌲 Powrót do hotelu i obiadokolacja

Bieszczadzkie drezyny rowerowe (dzień 1)

Drezyny rowerowe to pojazdy napędzane siłą mięśni nóg poruszające się po torach kolejowych. Niesamowitą atrakcją jest przejażdżka drezynami historyczną linią kolejową nr 108 zbudowaną jeszcze za czasów Cesarstwa Austrowęgierskiego w 1872r.

Przygoda rozpoczyna się o godz. 9.30 (pon.-niedz.) na stacji PKP Uherce Mineralne i prowadzi przez Olszanice i z powrotem do stacji Uherce Mineralne. Trasa ma długość 8,5 km a koszt wycieczki to 120 zł za drezynę. Drezyna to platforma o wymiarach 2,20m - 1,75m, która składa się z dwóch miejsc do pedałowania i dwóch miejsc na ławeczce do odpoczynku.

Bieszczadzka Szkoła Rzemiosła w Uhercach Mineralnych (dzień 1)

To nowoczesne i interaktywne muzeum, które prowadzi warsztaty dotyczące ginących zawodów.

Można samodzielnie wykonać gliniany garnek, upiec proziaki w wiejskim piecu oraz napisać kartkę z pozdrowieniami stosując zasady przedwojennej kaligrafii.

- koszt uczestnictwa: 40zł za osobę/1 godzina.

Muzeum Przyrodnicze Bieszczadzkiego Parku Narodowego w Ustrzykach Dolnych (dzień 1)

To nowoczesne muzeum z wieloma interaktywnymi stanowiskami, modelami i makietami, które w atrakcyjny sposób przedstawiają walory przyrodnicze i wartości kulturowe Bieszczadzkiego Parku Narodowego. Można zobaczyć eksponaty prezentujące faunę i florę Bieszczadów, prehistorię, geologię, hydrologię, etnografię oraz architekturę tego terenu. Jest także sala dla dzieci – Królestwo Rysia Pędzelka, w której można bawić się i uczyć przez dotyk (multimedialne stanowiska, gry logiczne, puzzle). Zwiedzanie muzeum umilają tematyczne odgłosy przyrody i zapach bieszczadzkiej roślinności.

Czynne wt.-sob. 9.00-17.00

- bilet ulgowy: 10zł
- bilet normalny: 15zł

Szlak na Połoninę Caryńską z Ustrzyk Górnych do Brzegów Górnych (dzień 2)

Wędrówka rozpoczyna się na parkingu w centrum Ustrzyk Górnych i prowadzi szlakiem czerwonym (wymagające podejście). Pierwsza część trasy prowadzi przez las, natomiast później można zachwycać się przepięknymi widokami.

Bieszczady są wyjątkowe, magiczne a szczególnie pięknie wyglądają jesienią, kiedy mienia się kolorami pomarańcza, złota, czerwieni, brązu i zieleni. Ze szczytu Połoniny Caryńskiej można dostrzec Połoninę Wetlińską, Tarnicę a za nią Halicz i Rozsypaniec, natomiast z drugiej strony Małą i Wielką Rawkę.

- **czas: ok. 3,5 godziny**
- **dystans: ok. 9 km**
- **bilet wstępu do BdPN: 4zł ulgowy, 8zł normalny**

Cerkiew w Smolniku nad Sanem, koło Lutowisk (dzień 2)

Pierwotnie była to cerkiew grekokatolicka p.w. Św. Michała Archanioła. Jako jedyna zachowana świątynia tego typu prezentuje tzw. archaiczny styl bojkowski.

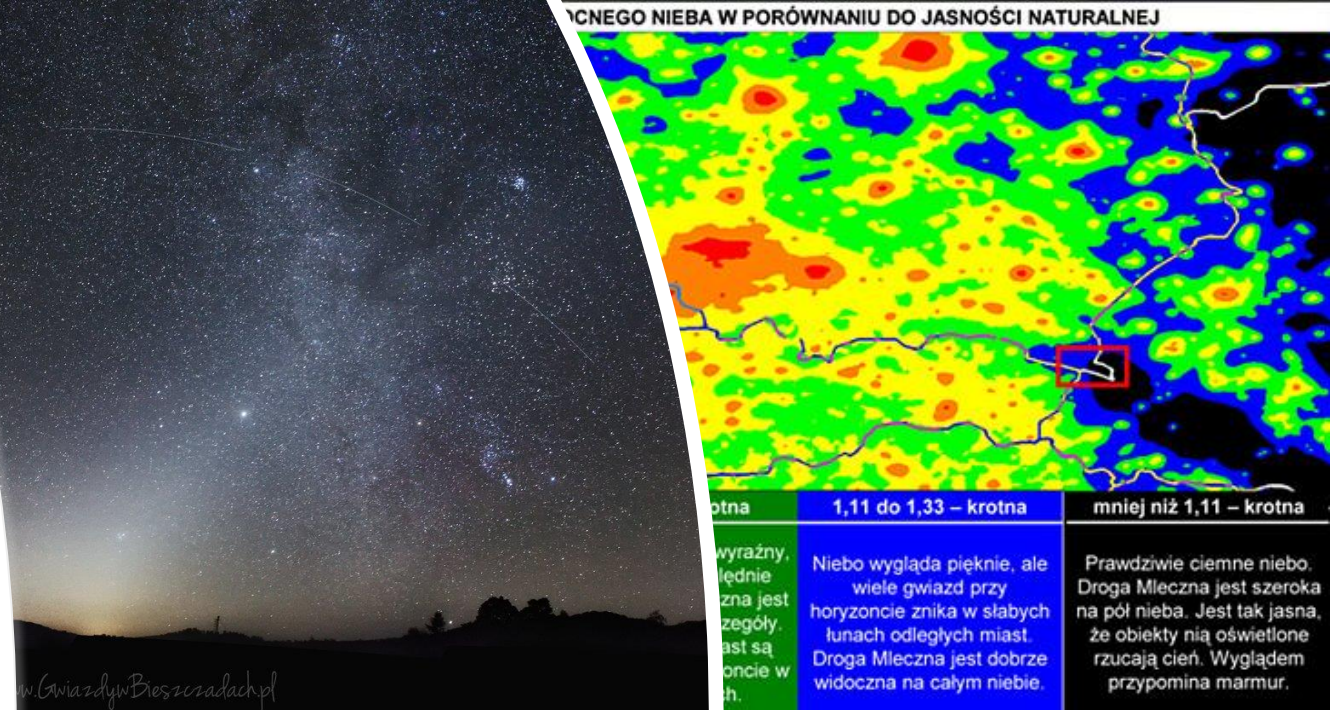
W ten sposób budowano bieszczadzkie cerkwie w najdawniejszych czasach. Cerkiew ta przedstawia niezwykle walory architektoniczne a także została wpisana na listę światowego dziedzictwa UNESCO.

Park Gwiazdnego Nieba „Bieszczady” (dzień 2)

To idealne miejsce, gdzie wciąż występuje prawdziwie ciemne niebo, niezakłócone sztucznym światłem. Celem utworzenia parku jest propagowanie ochrony środowiska nocnego w zakresie ochrony przed sztucznym, nadmiernym światłem, ochrona przyrody oraz promocja turystyki astronomicznej i ekologicznego rozwoju regionu a także edukacja młodzieży. W parku organizowane są pokazy astronomiczne składające się z części multimedialnej i praktycznej (nauka orientacji na niebie, rozpoznawanie gwiazdozbiorów, zdjęcia na tle Drogi Mlecznej), które można oglądać leżąc wygodnie na leżaczku.

- bilet normalny 80 zł
- bilet ulgowy 40 zł (dzieci 6-17 lat)
- miejsce: Dwernik, Gwiazdne Dolistowie (sezon zimowy); Tarnawa Niżna (sezon letni)

Szlak Bukowe Berdo z Mucznego (dzień 3)

Wędrówka rozpoczyna się przy Centrum Promocji Leśnictwa w małej wiosce Muczne. Szlak jest urozmaicony - raz pnie się łagodnie przez las, raz przechodzi w szerszą przecinkę, by za jakiś czas zaskoczyć krótkim, bardziej stromym podejściem. Od momentu wyjścia na grzbiet rozpoczyna się prawdziwa uczta. Z Bukowego Berda podziwiać można m.in. Lutowiska, Muczne, Ukrainę, Kopę Bukowską, Krzemień, Halicz, Rozsypaniec, Szeroki Wierch i dolinę Terebowca oraz Połoniny i Rawki. Przez wielu szlak ten uznawany jest za jeden z najpiękniejszych w Bieszczadach. Słowo „berdo” oznacza skaliste grzbiety górskie, stąd nazwa pasma górskiego.

- **czas: ok. 2,5 godziny w górę i ok. 1,5 godziny z powrotem**
- **dystans: ok. 5,6 km**
- **bilet wstępu do BdPN: 4zł ulgowy, 8zł normalny**

mek myśliwski, Bukowe Berdo, odejście żółtego szlaku

2:25 h

Szacowany czas

12

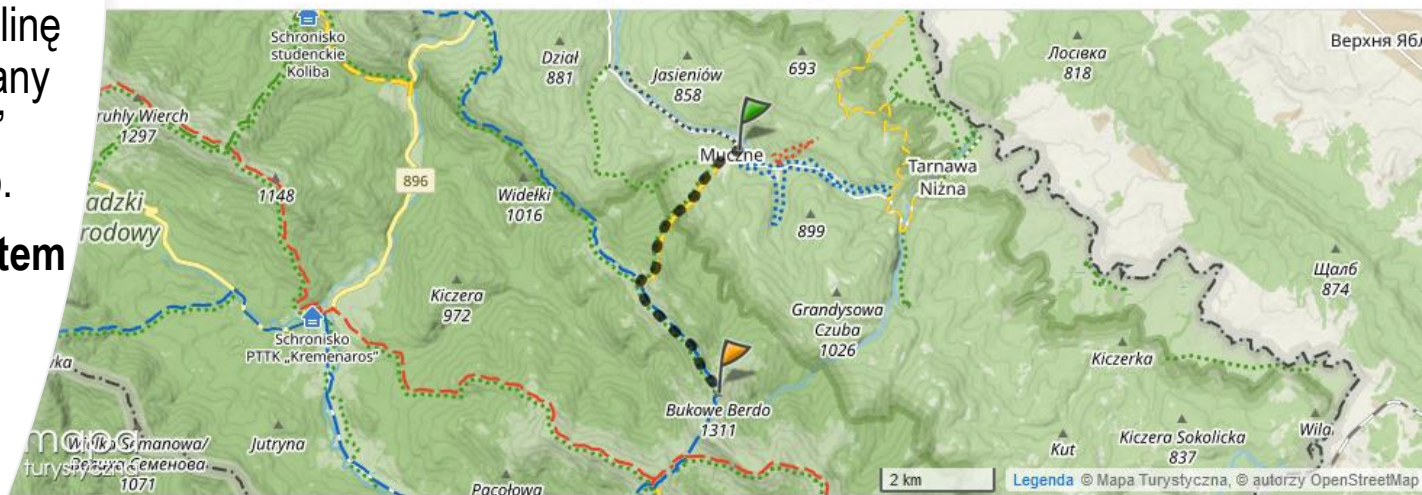
Punkty GOT

630 m

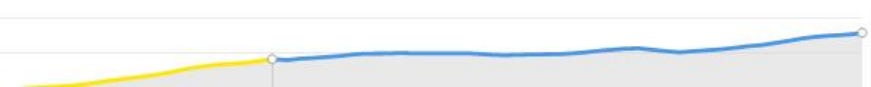
Suma podejść

41 m

Suma zejść

1400
1200
1000

Pokazowa Zagroda Żubrów w Mucznem (dzień 3)

Z zadaszonych wiat widokowych można obserwować życie tych niesamowitych zwierząt, które na wolności unikają spotkań z ludźmi. Niewielka odległość sprawia, że nie trzeba wyteżać wzroku, aby zobaczyć odpoczynek króla puszczy, uroczę cielaki, czy proces karmienia.

O żubrach i ich zwyczajach edukują także bogato ilustrowane zdjęciami tablice informacyjne.

- czynne codziennie 9.00-19.00
- wstęp wolny

Rezerwat Przyrody „Sine Wiry” (dzień 3)

To rezerwat krajobrazowy o powierzchni 450 ha, znajdujący się na terenach dawnych wsi Łuh, Zawój i Polanki. Jedną z najpiękniejszych części rezerwatu jest przełom Wetliny. Wędrówka rozpoczyna się na parkingu we wsi Polanki łagodnie drogą szutrową, następnie trasa biegnie nad rzeką Solinka w miejscu, gdzie wpada do niej Wetlina. Idąc dalej ścieżka wznosi się w górę, by za jakiś czas opadać stromo w dół. Podczas wędrówki można podziwiać niezwykłą roślinność, piękne widoki i słuchać uspokajającego szumu Wetliny.

- **czas ok.1,5 godziny w jedną stronę**
- **dystans ok. 6 km w jedną stronę**

Krajobraz Bieszczad

Materiały źródłowe

Slajd 1, zdjęcie 1 <https://trivabook.pl/thumbs/4/bieszczady-jesienia-kraina-barwnych-krajobrazow-4a365dda.jpg>

Slajd 2, zdjęcie 2 <http://www.nasze-bieszczady.pl/marcin-klysewicz-bieszczady-mountains/> tekst 1 - Podkarpacka Regionalna Organizacja Turystyczna *Bieszczady-Podkarpacie*, www.podkarpackie.travel ; http://www.tur-info.pl/p/ak_id,14760,,polskie_towarzystwo_turystyczno-krajoznawcze,pttk,stowarzyszenie_skupiajace.html

Slajd 3, zdjęcie 3 <https://www.dzieciochatki.pl/ciekawe-miejsca-na-wyprawy-z-dziecmi/bieszczady-szlaki-dla-dzieci> tekst 2 – tekst własny

Slajd 4, zdjęcie 4 <https://oczekujac.pl/2019/08/rowerem-po-szynach-czyli-drezyny-rowerowe-w-samym-sercu-bieszczad.html> zdjęcie 5 i tekst 3 www.drezynyrowerowe.pl

Slajd 5, zdjęcie 6 <https://witrynawiejska.org.pl/2018/06/13/bieszczadzka-szkola-rzemiosla-powrot-do-przeszlosci/> zdjęcie 7 <https://podkarpackie.travel/produkt/bieszczadzka-szkola-rzemiosla-w-uhercach-mineralnych> zdjęcie 8 <https://www.stolicabieszczad.pl/bieszczadzka-szkola-rzemiosla.html> tekst 4 www.ginaczawody.pl

Slajd 6, zdjęcie 9 i zdjęcie 10 – archiwum własne, tekst 5 <https://wbieszczady.pl/aktualnosci/od-dzisiaj-mozna-zwiedziec-muzeum-przyrodnicze-bieszczadzkiego-parku-narodowego-w-ustrzykach-dolnych-zdjecia/bZXnDxvWvUw4vNblu4al> ; https://www.bdpn.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=97&Itemid=106 i <https://www.visitustrzyki.pl/muzeum-bieszczadzkiego-parku-narodowego>

Slajd 7, zdjęcie 11 www.czar-gor.pl zdjęcie 12 i zdjęcie 13 <https://projektyprzygodowe.pl/polonina-carynska/> tekst 6 – tekst własny na podstawie <https://projektyprzygodowe.pl/polonina-carynska/> ; www.hasajacezajace.pl ;
S. Kobołek *Najpiękniejsze zakątki. Polskie krajobrazy*, Warszawa 2020

Slajd 8, zdjęcie 14 <https://naszebieszczady.com/cerkiew-w-smolniku/> zdjęcie 15 <https://bieszczady.name/smolnik-nad-sanem-cerkiew/> zdjęcie 16 <https://naszebieszczady.com/cerkiew-w-smolniku/> tekst 7 <https://www.lutowiska.pl/cerkiew-w-smolniku-nad-sanem>

Slajd 9, zdjęcie 17 <https://www.gwiezdnebieszczady.pl/elements/gallery/> zdjęcie 18 <https://www.gwiezdnebieszczady.pl/o-inicjatywe/nocne-niebo-w-bieszczadach/>

zdjęcie 19 <https://www.gwiezdnebieszczady.pl/elements/gallery/> tekst 8 <https://www.gwiezdnebieszczady.pl>

Slajd 10, zdjęcie 20 i zdjęcie 21 <https://hasajacezajace.com/bukowe-berdo-bieszczady/> zdjęcie 22 <https://hasajacezajace.com/bukowe-berdo-bieszczady/> tekst 9 <https://gorydlaciebie.pl/wyprawy/bukowe-berdo-szeroki-wierch-widokowe-trasy-bieszczadach/>

Slajd 11, zdjęcie 23 <https://podkarpackie.eu/turystyka/zagroda-pokazowa-w-muczne/> zdjęcie 24 <https://rzeszow-info.pl/muczne-raj-dla-fanow-narciarstwa-biegowego-bieszczadow-i-zubrow/> zdjęcie 25 <https://podkarpackie.eu/turystyka/zagroda-pokazowa-w-muczne/> tekst 10 <https://podkarpackie.eu/turystyka/zagroda-pokazowa-w-muczne/>

Slajd 12, zdjęcie 26 <http://www.twojebieszczady.net/sine.php> fot. P. Szechyński; zdjęcie 27 <https://mynaszlaku.pl/sine-wiry-w-bieszczadach-opis-szlaku-do-rezerwatu/> zdjęcie 28 <https://nowiny24.pl/bieszczady-na-weekend-rezerwat-sine-wiry-klimat-jak-z-wladcy-pierscieni-zdjecia-mapa/ga/c7-13400195/zd/30497847> fot. M. Guzek; zdjęcie 29 <https://pietryk-przemek.flog.pl/wpis/13892619/sine-wiry> fot. P. Pietrzyk; tekst 11 – tekst własny na podstawie <http://www.twojebieszczady.net/sine.php>

Slajd 13, zdjęcie 30 <https://zielonyponton.pl/galeria/> zdjęcie 31 <https://tvn24.pl/polska/solina-kolej-gondolowa-juz-otwarta-znamy-cennik-i-dodatkowe-atrakcje-5773528> zdjęcie 32 <https://www.visitustrzyki.pl/stacja-narciarska-laworta> zdjęcie 33 <https://www.saweczko.pl/szosowy-wyjazd-w-bieszczady/>